

SÓKNARÁETLANIR LANDSHLUTA

GREINARGERÐ UM FRAMVINDU SAMNINGA OG RÁÐSTÖFUN FJÁRMUNA
2022

STÝRIHÓPUR STJÓRNARRÁÐSINS UM BYGGÐAMÁL
OKTÓBER 2023

BYGGÐASTOFNUN

Stýrihópur Stjórnarráðsins um byggðamál: Sóknaráætlanir landshluta.
Greinargerð um framvindu samninga og ráðstöfun fjármuna 2022.
Október 2023
Útgefandi: Byggðastofnun, Sauðármýri 2, 550 Sauðárkrókur
Netfang: postur@byggdastofnun.is
Veffang: www.byggdastofnun.is
Ábyrgð: Sigríður K. Þorgrímsdóttir
ISBN 978-9935-518-07-1
© 2023 Byggðastofnun

EFNISYFIRLIT

Samantekt	1
Höldum áfram!	2
1. kafli Sóknaráætlanir landshluta	3
2. kafli Fjárframlög til samninga	4
3. kafli Samráðsvettvangar landshluta	7
4. kafli Áhersluverkefni landshluta	9
5. kafli Uppbyggingarsjóðir landshluta	12
Sóknaráætlanir einstakra landshluta	17
Lokaorð	18
Viðauki 1: Landshlutasamtök sveitarfélaga	19
Viðauki 2: Ný áhersluverkefni árið 2022	20

TÖFLUR

Tafla 1. Heildarfjárhæð til sóknaráætlanasamninga	4
Tafla 1a. Samanburður heildarfjárframlaga árin 2019 og 2020	5
Tafla 2. Ráðstöfun fjárframlaga	5
Tafla 2a. Samanburður á ráðstöfun fjárframlaga árin 2019 og 2020	6
Tafla 3. Skipan fulltrúa í samráðsvettvöngum	7
Tafla 4. Áhersluverkefni landshluta	9
Tafla 5. Upplýsingar um umsóknir / styrki	12
Tafla 5a. Samanburður upplýsinga um umsóknir / styrki árin 2019 og 2020	13
Tafla 6. Kyn umsækjenda / styrkhafa	14
Tafla 7. Atvinnugreinaflokkun umsókna	15
Tafla 8. Atvinnugreinaflokkun styrkja	16

VIÐAUKAR

Viðauki 1 Landshlutasamtök sveitarfélaga	19
Viðauki 2 Áhersluverkefni árið 2021	20
Viðauki 3 Landshlutaskipting sóknaráætlana	Error! Bookmark not defined.
Viðauki 4 Merki sóknaráætlana landshluta	Error! Bookmark not defined.

Í þessari greinargerð stýrihóps Stjórnarráðsins um byggðamál er gerð grein fyrir ráðstöfun fjárframlaga til sóknaráætlunarsamninga og framkvæmd þeirra árið 2022. Auk þess er gerður samanburður milli ára 2021 og 2022, sem og samanburður milli landshluta. Upplýsingar í greinargerðinni byggjast að mestu á árlegum greinargerðum landshlutasamtaka sveitarfélaga til stýrihópsins. Starfsfólki landshlutasamtakanna eru færðar bestu þakkir fyrir upplýsingarnar.

STÝRIHÓPUR STJÓRNARRÁÐSINS UM BYGGÐAMÁL ÁRIÐ 2022

Skipunartími stýrihópsins rann út vorið 2021 og skipaði samgöngu- og sveitarstjórnarráðherra nýjan stýrihóp frá 1. júní það ár og út frá nýrri skiptingu ráðuneyta. Á árinu 2022 var hópurinn þannig skipaður:

Innviðaráðuneyti

Hólmfríður Sveinsdóttir, formaður

Dómsmálaráðuneyti

Elísabet Linda Þórðardóttir

Félags- og vinnumarkaðsráðuneyti

Eva Magrét Kristinsdóttir

Fjármála- og efnahagsráðuneyti

Anna Borgþórsdóttir Olsen

Forsætisráðuneyti

Pétur Berg Matthíasson

Háskóla-, iðnaðar- og nýsköpunarráðuneyti

Þórarinn Sólmundarson

Heilbrigðisráðuneyti

Bryndís Þorvaldsdóttir

Matvælaráðuneyti

Bryndís Eiríksdóttir

Menningar- og viðskiptaráðuneyti

Baldur Þórir Guðmundsson

Mennta- og barnamálaráðuneyti

Hafþór Einarsson

Umhverfis-, orku- og loftslagsráðuneyti

Magnús Örn Agnesar Sigurðarson

Utanríkisráðuneyti

Andri Júlíusson

Samband íslenskra sveitarfélaga

Valgerður Rún Benediktsdóttir

ÁHEYRNARFULLTRÚAR

Byggðastofnun

Reinhard Reynisson

Landshlutasamtök sveitarfélaga

Eyþór Björnsson SSNE, Berglind Kristinsdóttir SSS tók sæti hans í ágúst.

VERKEFNISSTJÓRI

Sigríður K. Þorgrímsdóttir, Byggðastofnun

SAMANTEKT

Sóknaráætlanir landshluta eru þróunaráætlanir sem byggja á samstöðu heimamanna í hverjum landshluta um framtíðarsýn, markmið og val á leiðum til að áætlunin nái fram að ganga. Markmið sóknaráætlana er að ráðstafa fjármunum sem varið er til verkefna í einstökum landshlutum á sviði samfélags- og byggðamála, samkvæmt svæðisbundnum áherslum.

Frá árinu 2013 hefur ríkið gert samninga um sóknaráætlanir við landshlutasamtök sveitarfélaga í öllum átta landshlutunum. Markmið með samningum er að stuðla að jákvæðri samfélags- og byggðaðróun, treysta stoðir menningar og auka samkeppnishæfni hvers landshluta og þar með landsins alls. Jafnframt er það markmið að einfalda samskipti ríkis og sveitarfélaga og tryggja gagnsæi við úthlutun og umsýslu þeirra opinberu fjármuna sem til þeirra er varið. Heildarfjármunir til sóknaráætlana árið 2022 var rúmlega 1 milljarður króna og stærstur hluti þeirra fjármuna kom frá ríkinu.

Fjármunir sóknaráætlana renna fyrst og fremst í tvo farvegi. Annars vegar sérstök áhersluverkefni og hins vegar til uppbyggingarsjóða sem eru samkeppnissjóðir. Á árinu 2022 var unnið að samtals 84 áhersluverkefnum og nam framlag til þeirra tæplega 366,4 milljón króna. Alls hlutu 524 verkefni styrki úr uppbyggingarsjóðunum, samtals að fjárhæð rúmum 441,9 milljónum króna.

Stýrihópur Stjórnarráðsins um byggðamál er skipaður fulltrúum frá öllum ráðuneytum og Sambandi íslenskra sveitarfélaga. Byggðastofnun og landshlutasamtök sveitarfélaga eiga áheyrnarfulltrúa. Innviðaráðherra skipaði nýjan stýrihópur í júní 2021 til þriggja ára. Hlutverk stýrihópsins er m.a. að efla samhæfingu innan Stjórnarráðsins í málefnum sem snúa að byggðamálum og tryggja virkt samráð við sveitarstjórnarstigið í þessum málaflokki. Þá er það hlutverk stýrihópsins að styðja landshlutasamtök sveitarfélaga við gerð og framkvæmd sóknaráætlana landshluta.

Katrín M. Guðjónsdóttir, framkvæmdastjóri Samtaka sveitarfélaga á Norðurlandi vestra:

HÖLDUM ÁFRAM!

Núgildandi sóknaráætlanir landshlutanna gilda út árið 2024. Það stýttist því óðum í að vinna þurfi nýjar sóknaráætlanir í takt við tíma og umhverfi. Í þeirri vinnu felast fjölmörg tækifæri til að horfa yfir farinn veg og rýna tækifæri framtíðarinnar.

Vönduð og vel unnin sóknaráætlun er öflugt stjórn­tæki

Að hafa stefnumótandi áætlun og áherslur fyrir hvert landsvæði getur skipt sköpum. Aðferðafræði sóknaráætlana gefur heimamönnum aukið frelsi til athafna og ákvörðunartöku um mál og málefni sem varða þeirra samfélag hvað mest hverju sinni. Sóknaráætlanir eru stefnumótandi skjal sem varpar ljósi á þau gildi og menningu sem landshlutinn byggir á. Þær eru mælitæki á þau markmið sem landshlutinn hefur sett sér og ramma jafnframt inn skýra framtíðarsýn íbúa. Þær taka mið af meginmarkmiðum byggðaáætlunar, landsskipulagsstefnu, skipulagsáætlunum, menningarstefnu og annarri opinberri stefnumótun. Sóknaráætlanir skipta máli og eru framtíðarsýn hvers landshluta sem innihalda markmið og val á leiðum sem tengjast stefnu stjórnvalda. Vönduð og vel unnin sóknaráætlun er einfaldlega stjórn­tæki og vegvísir ákvarðana sem hafa áhrif á þróun samfélags og byggðar.

Fjármunirnir nýtast best hjá þeim sem þekkja aðstæður og hafa innsýn í nærumhverfið

Lög um sveitarstjórnir fela landshlutasamtökum sveitarfélaga að vinna sóknaráætlanir á sínu svæði og bera ábyrgð á framkvæmd þeirra. Samkvæmt lögnum skulu sóknaráætlanir taka mið af meginmarkmiðum byggðastefnu og eftir atvikum öðrum opinberum stefnum. Sóknaráætlanir eru þannig t.d. tengdar með beinum hætti við byggðaáætlun fyrir allt landið. Eitt af megin markmiðum sóknaráætlana er að auka ábyrgð og völd landshlutanna þegar kemur að forgangsröðun og ráðstöfun á fjármunum frá ríkisvaldinu til verkefna sem tengjast samfélagsþróun og byggðamálum.

Bein áhrif á lífsgæði og samkeppnishæfni landshluta

Byggðamál eru viðfangsefni allra ráðuneyta og ná til landsins alls. Sóknaráætlanir auka samráð ráðuneyta á sviði byggðamála og aðlaga byggðamál að annarri stefnumótun. Í framtíðarsýn í núgildandi byggðaáætlun kemur fram að í öllum landshlutum verði blómlegar byggðir og öflugir byggðakjarnar þar sem stuðlað verði að bættum lífskjörum landsmanna með sem jöfnustu aðgengi að grunnþjónustu og atvinnutækifærum óháð efnahag og búsetu. Grunnþjónusta verði veitt íbúum sem mest í nær samfélagi. Það er svo undir hverjum landshluta komið hvernig styðja megi við þessa metnaðarfullu framtíðarsýn stjórnvalda með beinum hætti. Þar gæti nýsköpun komið sterk inn sem lykilvopn til að byggja á grunnstoðum atvinnulífs og samfélags. Skoða mætti hinar ýmsu sviðsmyndir til að hjálpa okkur að horfa til framtíðar. Grunnforsenda fyrir árangri í þessum eignum er að skerpa á framtíðarsýn íbúa og setja skýr markmið. Ef vitað er hvert ferðinni er heitið eru meiri líkur á að áfangastað verði náð.

1. KAFLI SÓKNARÁETLANIR LANDSHLUTA

Með lögum nr. 69/2015 um byggðaaætlun og sóknaráætlanir var verklag og hugmyndafræði sóknaráætlana landshluta fest í sessi. Með lögum nr. 30/2023 um stefnur og aðgerðaaætlanir á á sviði húsnæðis- og skipulagsmála, samgangna og byggðamála var ákvæði um sóknaráætlanir flutt yfir í sveitarstjórnarlögin og standa þar óbreytt. Lögin fela landshlutasamtökum sveitarfélaga að vinna sóknaráætlanir á sínu svæði og bera ábyrgð á framkvæmd þeirra. Þau tengja saman byggðaaætlun fyrir landið allt og sóknaráætlanir hvers landshluta.

Aðferðafræði sóknaráætlana hefur frá upphafi byggst á miklu samstarfi þeirra sem að koma. Sóknaráætlanir eru sameiginlegt verkefni ráðuneyta og sveitarfélaga með það að markmiði að færa aukin völd og ábyrgð til landshlutanna á forgangsröðun og ráðstöfun fjármuna frá ríkisvaldinu til verkefna á sviði byggðamála og samfélagsþróunar sem ekki eru falin öðrum með lögum. Tilgangurinn er að tryggja sem besta nýtingu fjármuna og færa ákvarðanatöku nær heimamönnum sem þekkja best til aðstæðna á sínum svæðum. Í tvígang hafa verið gerðar óháðar úttektir á framkvæmd sóknaráætlana landshluta. Fyrri úttektin var gerð árið 2014¹ og sú síðari árið 2019.²

Starf stýrihóps Stjórnarráðsins um byggðamál tekur mið af þeirri skilgreiningu að byggðamál séu „öll þau viðfangsefni sem hafa áhrif á lífsgæði og samkeppnishæfni landshluta, s.s. búsetu, atvinnu og nýsköpun. Þau snúa að eflingu samfélaga, félagsauðs, atvinnulífs, menntunar, menningar, velferðarmála, samgangna og fjarskipta“.³ Byggðamál eru viðfangsefni allra ráðuneyta og ná til landsins alls. Verkefni stýrihópsins eru meðal annars að vera ríkisstjórn til ráðgjafar í byggðamálum, að auka samráð ráðuneyta á sviði byggðamála og samhæfa byggðamál að annarri stefnumótun og áætlanagerð hins opinbera.

Samkvæmt samningum um sóknaráætlanir landshluta renna framlög ríkisins annars vegar til áhersluverkefna og hins vegar til uppbyggingarsjóða. Hver landshluti ákveður skiptingu fjárins á sínu svæði. Þá er heimilt að nýta tiltekna upphæð í umsýslu. Uppbyggingarsjóðir eru samkeppnissjóðir þar sem gerð er krafa um 50% mótframlag og sérstök úthlutunarnefnd, skipuð af landshlutasamtökum hvers svæðis, fer fyrir hverjum sjóði. Áhersluverkefni eru samningsbundin verkefni sem hafa beina skírskotun til sóknaráætlunar landshlutans og áherslna samráðsvettvangs og þar er ekki gerð krafa um mótframlag. Áhersluverkefnin skulu samþykkt af stjórn landshlutasamtakanna og staðfest af stýrihópi Stjórnarráðsins um byggðamál. Samningurinn við höfuðborgarsvæðið er frábrugðinn samningunum við aðra landshluta þar sem eingöngu er veitt fjármagn til framkvæmdar áhersluverkefna en ekki til uppbyggingarsjóðs.

¹ www.stjornarradid.is/media/atvinnuvegaraduneyti-media/media/acrobat/skyrsla_mat-a-framkvaemd-soknaraetlana_evris050914.pdf

² www.stjornarradid.is/lisalib/getfile.aspx?itemid=4ca231b1-765b-11e9-943c-005056bc530c

³ Þessa skilgreiningu á byggðamálum má meðal annars finna í erindisbréfi stýrihópsins, dags. 10. júní 2021.

2. KAFLI FJÁRFRAMLÖG TIL SAMNINGA

Skipting fjármuna til sóknaráætlana milli landshluta fer eftir reiknilfani sem stýrihópur Stjórnarráðsins um byggðamál leggur til við ráðherra. Viðmiðin eru byggð á sex breytum sem eru íbúafjöldi, stærð og fjöldi vinnusóknarsvæða, atvinnuleysi, íbúapróun, meðalútsvarsstofn svæðis og fjarlægð frá höfuðborg.

TAFLA 1. HEILDARFJÁRHÆÐ TIL SÓKNARÁÆTLANASAMNINGA

	Vesturland	Vestfirðir	Norðurland vestra	Norðurland eystra	Austurland	Suðurland	Suðurnes	Höfuðborgar- svæðið	Samtals
Framlög ríkisins	100.483.840	109.189.752	106.749.690	130.203.547	106.116.118	115.470.345	96.721.614	30.000.000	794.934.906
Viðaukasamningar, ríkið	0	10.000.000	10.000.000	16.400.000	58.400.000	5.000.000	0	0	99.800.000
Framlög sveitarfélaga	12.764.250	9.900.000	7.419.000	13.000.000	12.700.000	14.395.000	9.300.000	5.000.000	84.478.250
Önnur framlög	0	4.493.637		0	0	0	0	0	4.493.637
Flutt frá fyrra ári	4.820.000	9.616.611	7.025.611	9.823.592	0	-8.815.318	0	17.352.358	39.822.854
Vaxtatekjur	247.034	350.000	114.970	151.141	95.322	295.659	0	267.399	1.521.525
Samtals:	118.315.124	143.550.000	131.309.271	169.578.280	177.311.440	126.345.686	106.021.614	52.619.757	1.025.051.172

Tafla 1 sýnir að fjárframlög árið 2022 til sóknaráætlanasamninganna átta námu rúmum 1.025 m.kr. Grunnframlög ríkisins, alls tæpar 795 m.kr.⁴, koma annars vegar frá innviðaráðuneytinu, 571,3 m.kr. og hins vegar frá menningar- og viðskiptaráðuneytinu, 223,6 m.kr. Til viðbótar við grunnframlagið lagði ríkið 99,8 m.kr. til fimm landshluta með viðaukasamningum.

Liðurinn „viðaukasamningar“ þarfnast nokkurra skýringa. Sértek verkefni sóknaráætlansvæða, C.1 á byggðaáætlun, ætti að vera undir þeim lið. Árið 2022 var úthlutað rúmum 47,6 m.kr. til Vestfjarða, tæpum 59,2 m.kr. til Norðurlands eystra og 13,2 m.kr. til Suðurlands vegna C.1. Þessar fjárhæðir eru þó ekki birtar í töflu 1. Nokkur umræða hefur verið um það hvaða fjármögnunarliðir ríkisins eiga heima undir sóknaráætlunum og þarf að ræða nánar þegar nýir samningar verða gerðir. Varðandi þær fjárhæðir sem tilgreindar eru undir viðaukasamningum í töflu 1 voru 5 m.kr. á Suðurlandi vegna Menningarmiðstöðvar Hornafjarðar, á Norðurlandi eystra voru 6,4 m.kr. vegna verkefnisins Urðarbrunnis og bæði á Norðurlandi eystra og vestra voru 10 m.kr. á hvoru svæði fyrir sig vegna verkefnisins Norðanáttar, á Vestfjörðum voru 10 m.kr. vegna Gasgerðarstöðvar í Bolungarvík og á Austurlandi var 58,4 m.kr. ráðstafað þannig: 10 m.kr. vegna verkefnisins Landsins gæði – matur í náttúru Austurlands, 15 m.kr. vegna Menningarmiðstöðvar, 6,4 m.kr. vegna Miðstöðvar menningarfræða, 20 m.kr. vegna Sköpunarmiðstöðvarinnar á Stöðvarfirði og 7 m.kr. vegna verkefnisins Loftbrúin.

Heildarfjárframlög sveitarfélaga voru tæpar 84,5 m.kr. og eiga þau að mestu rætur að rekja til menningarsamninga sem voru í gildi til ársins 2014. Heimilt er að semja um framlög annarra⁵ til samninganna og var það gert á Vestfjörðum, tæpar 4,5 m.kr.

Rúmlega 39,8 m.kr. var óráðstafað í árslok 2021 og flutt yfir á árið 2022, sem er nokkru hærri fjárhæð en árið 2021, þegar hún var um 32,2 m.kr. Tekjum og gjöldum sem tengjast sóknaráætlunum skal haldið aðskildum í bókhaldi og endurskoðuðum ársreikningum landshlutasamtaka og skulu vaxtatekjur fjármuna tilheyra samningunum og færðar í ársreikninga þeirra. Vaxtatekjur námu samtals rúmum 1.521 þús.kr.

⁴ Ofan á þessa fjárhæð bætist 5 m.kr. frá innviðaráðuneytinu vegna umsjár sameiginlegrar umsóknargáttar uppbyggingarsjóða, en sú fjárhæð er ekki sett fram í töflum 1 og 2. Heildargrunnframlag er því 806,1 m.kr.

⁵ Um er að ræða mótframlag frá fyrirtækjum og stofnunum.

TAFLA 1A. SAMANBURÐUR HEILDARFJÁRFRAMLAGA ÁRIN
2021 OG 2022

	2022	2021	Breyting
Framlög ríkisins	794.934.906	801.100.000	-6.165.094
Viðaukasamningar	99.800.000	179.300.000	-79.500.000
Framlög sveitarfélaga	84.478.250	83.746.500	731.750
Önnur framlög	4.493.637	7.000.000	-2.506.363
Flutt frá fyrra ári	39.822.854	32.233.926	7.588.928
Vaxtatekjur	1.521.525	777.306	744.219
Samtals	1.025.051.172	1.104.157.732	-79.106.560

Tafla 1A sýnir að heildarráðstöfunartekjur samninganna átta lækkuðu samtals um rúmar 79,1 m.kr., fóru úr rúmunum 1.104 m.kr. í rúmar 1.025 m.kr. Munar þar mest um viðaukasamningana sem lækkuðu um 79,5 m.kr. milli ára. Grunnframlag ríkisins stóð nánast í stað milli ára. Framlög sveitarfélaga sömuleiðis, en lækkuðu um tæpar 14,4 m.kr. milli árána 2020-2021. Fjárhæðin sem flutt var milli ára hækkaði um tæpar 7,6 m.kr. en lækkaði um tæpar 39,4 m.kr. milli árána 2020-2021. Liðurinn „önnur framlög“ lækkaði um rúmar 2,5 m.kr. milli ára.

Hverjum landshluta er í sjálfvald sett hvernig framlögum til sóknaráætlana er varið. Hámark er sett á umsýslukostnað. Þetta á ekki við um höfuðborgarsvæðið þar sem öll fjárhæðin rennur til áhersluverkefna.

TAFLA 2. RÁÐSTÖFUN FJÁRFRAMLAGA

	Vesturland	Vestfirðir	Norðurland vestra	Norðurland eystra	Austurland	Suðurland	Suðurnes	Höfuðborgar- svæðið	Samtals
Áhersluverkefni	40.000.000	55.100.000	31.395.344	60.895.000	53.300.000	42.500.000	44.561.614	38.605.562	366.357.520
Uppbyggingarsjóður	59.910.000	36.450.000	60.025.611	59.447.000	46.600.000	68.535.000	43.300.000		374.267.611
Stofn- og rekstrarstyrkir	4.910.000	18.000.000	17.000.000	15.553.000	8.900.000	0	3.700.000		68.063.000
Viðaukasamningar	0	10.000.000	10.000.000	16.400.000	58.400.000	5.000.000	0		99.800.000
Umsýsla	12.000.000	11.000.000	12.000.000	12.000.000	10.000.000	12.000.000	12.000.000		81.000.000
Ráðstafað á fyrra ári		12.650.000							12.650.000
Óráðstafað 31.12.2022	1.495.124	350.000	888.316	5.283.280	111.440	-1.689.314	2.460.000	14.014.195	22.913.041
Samtals:	118.315.124	143.550.000	131.309.271	169.578.280	177.311.440	126.345.686	106.021.614	52.619.757	1.025.051.172

Tafla 2 sýnir hvernig fjármunum var ráðstafað í hverjum landshluta á árinu 2022. Af heildar fjárhæðinni, rúmunum 1.025 m.kr., runnu tæpar 366,4 m.kr. til áhersluverkefna og tæpar 374,3 m.kr. til uppbyggingarsjóða, auk þess sem sex landshlutar settu sérstök framlög í stofn- og rekstrarverkefni, samtals rúmar 68 m.kr. í gegnum sína uppbyggingarsjóði. Landshlutum er í sjálfvald sett hvort þeir skilgreina slík verkefni sérstaklega en þau eiga rætur að rekja til gömlu menningarsamninganna og eru verkefnin því öll menningartengd. Samkvæmt samningunum er landshlutasamtökunum heimilt að nýta allt að 12 m.kr. í ári í umsýslu. Fimm landshlutar nýttu þá upphæð að fullu, en alls var 81 m.kr. varið í umsýslu árið 2022. Ekki er heimild fyrir umsýslukostnaði í framlagi til höfuðborgarsvæðisins.

TAFLA 2A. SAMANBURÐUR Á RÁÐSTÖFUN FJÁRFRAMLAGA ÁRIN
2021 OG 2022

	2022	2021	Breyting
Áhersluverkefni	366.357.520	381.520.158	-15.162.638
Uppbyggingarsjóður	374.267.611	395.744.573	-21.476.962
Stofn- og rekstrarstyrkir	68.063.000	53.600.000	14.463.000
Viðaukasamningar	99.800.000	179.300.000	-79.500.000
Umsýsla	81.000.000	80.891.474	108.526
Ráðstafað á fyrra ári	12.650.000		
Óráðstafað 2020	22.913.041	13.101.527	9.811.514
Samtals	1.025.051.172	1.104.157.732	-91.756.560

Lækkun fjármagns milli ára voru tæpar 91,8 m.kr., sem er talsvert minni lækkun en milli ára 2020-2021 en tölur fyrir þau ár voru óvenjulegar vegna aukaframlags í Covid-19 faraldrinum. Framlög til áhersluverkefna lækkuðu samtals um tæpar 15,2 m.kr. milli ára. Framlög til uppbyggingarsjóða lækkuðu um tæpar 21,5 m.kr. en stóðu nánast í stað milli ára 2020 og 2021. Framlög til stofn- og rekstrarstyrkja hækkuðu um rúmar 14,4 m.kr. sem er um helmingi meira en milli ára 2020 og 2021. Óráðstafað fjármagn sem flyst á milli ára hækkaði um rúmar 9,8 m.kr., en lækkaði um rúmar 8,7 m.kr. frá 2020-2021. Stýrihópur Stjórnarráðsins um byggðamál leggur mikla áherslu á að fjármunir til samninganna séu nýttir innan ársins og þessi niðurstaða er því ekki enn alveg í samræmi við þá áherslu, þó svo miði áfram í rétta átt.

3. KAFLI SAMRÁÐSVETTANGAR LANDSHLUTA

Í samningum um sóknaráætlanir landshluta og í sveitarstjórnarlögum er kveðið á um að sóknaráætlanir skuli unnar í samvinnu við samráðsvettvang viðkomandi landshluta. Um er að ræða vettvang sveitarfélaga, ríkisstofnana, atvinnulífs, menningarlífs, fræðasamfélags og annarra haghafa. Landshlutasamtök sveitarfélaga skipa samráðsvettvang í hverjum landshluta og gæta þar lýðræðis-, búsetu-, aldurs- og kynjasjónarmiða. Landshlutasamtökin skilgreina hlutverk og verkefni samráðsvettvangsins og skal hann hafa beina aðkomu að gerð sóknaráætlunarinnar og vera upplýstur um framgang hennar að minnsta kosti árlega. Í töflu 3 má sjá upplýsingar um fulltrúa í samráðsvettvangi hvers landshluta.

TAFLA 3. SKIPAN FULLTRÚA Í SAMRÁÐSVETTÖNGUM

	Vestur-land	Vestfirðir	Norður-land vestra	Norður-land eystra	Austur-land	Suður-land	Suðurnes	Höfuð-borgar-svæðið	Samtals
Atvinnulífið	4	7	32	17	18	6	6		90
Félagasamtök	2	1	5	3	5	4	2		22
Fræðasamfélag	5	5	13	8	4	6	5		46
Kjörnir fulltrúar	12	13	15	18	10	16	12	79	175
Menningarlífið	2	5	10	8	10	6	2		43
Opinberar stofnanir	5		13	22	18	2	5		65
Annað (óflokkað)	0		9	7	1	0	1		18
Samtals:	30	31	97	83	66	40	33	79	459

	Vestur-land	Vestfirðir	Norður-land vestra	Norður-land eystra	Austur-land	Suður-land	Suðurnes	Höfuð-borgar-svæðið	Samtals
<25 ára	1	0	4	3	1	2	2	0	13
25-39 ára	6	10	26	11	10	15	4	19	101
40-60 ára	20	20	48	61	46	15	22	49	281
>60 ára	3	1	19	8	9	8	5	11	64
Samtals:	30	31	97	83	66	40	33	79	459

	Vestur-land	Vestfirðir	Norður-land vestra	Norður-land eystra	Austur-land	Suður-land	Suðurnes	Höfuð-borgar-svæðið	Samtals
Karlar	12	10	49	43	32	20	20	36	222
Konur	18	21	48	40	34	20	13	43	237
% hlutfall kvk	60,0%	67,7%	49,5%	48,2%	51,5%	50,0%	39,4%	54,4%	51,6%
Samtals:	30	31	97	83	66	40	33	79	459

Tafla 3 er þrískipt og sýnir atvinnu, aldur og kyn fulltrúa í hverjum samráðsvettvangi, samtals 459 fulltrúar í öllum sjö landshlutunum og er það fjölgun um 90 manns frá árinu 2021, sem skýrist að mestu leyti af því að nú er aftur skipaður samráðsvettvangur á Norðurlandi eystra eftir nokkurt hlé. Í öðrum landshlutum stendur fjöldinn í stað, nema á höfuðborgarsvæðinu þar sem fjölgaði um sjö.

Fyrsti hluti töflunnar sýnir flokkun eftir atvinnu. Kjörnir fulltrúar, þ.e. aðal- eða varamenn í sveitarstjórnnum, eru alls 175 (38,1%). Af 459 fulltrúum eru 90 úr atvinnulífinu, 65 fulltrúar koma frá opinberum stofnunum, 46 fulltrúar koma úr fræðasamfélaginu og 43 úr menningargeiranum. Þessar upplýsingar gefa vísbendingar um bakgrunn fulltrúanna en eru ekki tæmandi þar sem vænta má að flestir geti flokkast undir fleiri en eitt svið, ekki hvað síst kjörnir fulltrúar.

Þegar litið er á aldursdreifingu er sem fyrr áhyggjuefni hve fáir koma úr yngsta aldursflokknum, 13 fulltrúar eða 2,8% sem er sviða hlutfall og árið 2021. Fjórir þessara ellefu eru á Norðurlandi vestra. Meirihluta fulltrúa er úr aldurshópnum 40-60 ára, eða 281 talsins, sem er nokkur fjölgun frá fyrra ári. Rúm 13,9% fulltrúa eru 60 ára og eldri sem er ívið lægra hlutfall en árið áður, en 22% fulltrúa eru á aldrinum 25-39 ára sem er hærra hlutfall en 2021.

Kynjahlutfallið hefur verið nokkuð jafnt en á árinu 2022 voru konur 237 á móti 222 körlum og hlutfallið því 51,6% konum í hag. Þrír landshlutar ná ekki 40% viðmiðunarmarki jafnréttis laga,⁶ það er Vesturland og Vestfirðir þar sem hallar á karla en á Suðurnesjum á konur.

⁶ Kynjakvóti var leiddur í lög árið 2008. Í 15. gr. laga nr. 10/2008, um jafna stöðu og jafnan rétt kvenna og karla, en í lögunum segir: „Við skipun í nefndir, ráð og stjórnir á vegum ríkis og sveitarfélaga skal þess gætt að hlutfall kynjanna sé sem jafnast og ekki minna en 40% þegar um fleiri en þrjá fulltrúa er að ræða.“

4. KAFLI ÁHERSLUVERKEFNI LANDSHLUTA

Á árinu 2022 var unnið að samtals 84 áhersluverkefnum á landinu öllu. Þar af voru 49 ný verkefni það ár eins og sjá má í töflunni hér að neðan. Áhersluverkefni eru samningsbundin verkefni sem hafa beina skírskotun til sóknaráætlunar landshlutans og áherslna samráðsvettvangs. Verkefnin geta staðið yfir í lengri eða skemmri tíma en þeim skal vera lokið fyrir árslok 2024 þegar gildistími sóknaráætlanasamninganna rennur út. Áhersluverkefnin skulu samþykkt af stjórn landshlutasamtaka sveitarfélaga og staðfest af stýrihóp Stjórnarráðsins um byggðamál.

Í töflu 4 er listi yfir áhersluverkefnin 84 sem í gangi voru árið 2022, en ítarlegri umfjöllun áhersluverkefna 2022 er í viðauka 2 aftast í greinargerðinni. Flest voru nýju verkefnin á Suðurnesjum (12) og fæst á Austurlandi (1). Samtals vörðu landshlutarnir átta tæpum 366,4 m.kr. til áhersluverkefna, auk mótfamlaga heimamanna.

TAFLA 4. ÁHERSLUVERKEFNI LANDSHLUTA, NÝ OG ELÐRI VERKEFNI 2022

Vesturland
Ný verkefni 2022:
Lágmörkun úrgangs
Vesturland er valkostur
Út að hjóla
Aðlaðandi Vesturland
Eldri verkefni og í gangi 2022:
Nýsköpun, frumkvöðlar og tæknimenntun
Matarauður Vesturlands
Efling ferðaþjónustu
Ungmennaping
Nýbúar á Vesturlandi
Velferð barna
Blómstrandi menning
Velferðarstefna Vesturlands
Ný verkefni = 4 og eldri verkefni í gangi = 8, samtals 12 áhersluverkefni

Vestfirðir
Ný verkefni 2022:
Orkuskipti í höfnum - sviðsmyndir
Ungmenni fyrir Vestfirði framtíðar
Menntastefna fyrir Vestfirði
Eldri verkefni og í gangi 2022:
Sýnilegri Vestfirðir
Nýsköpunar- og samfélagsmiðstöðvar
Visit Westfjords
Hringvegur 2
Ný verkefni = 3 og eldri verkefni í gangi = 4, samtals 7 áhersluverkefni

Norðurland vestra

Ný verkefni 2022:
Stuðningsátak í ferðaþjónustu
Landshluti í forystu í loftslagsmálum og heimsmarkmiðum
Stuðningur við nýsköpun
Erlend samstarfsverkefni
Textíl Lab á Blönduósi
Fjölmeningarkaffi
Eldri verkefni og í gangi 2022:
Auknar fjárfestingar á Norðurlandi vestra
Matvælasvæðið Norðurland vestra
Aukin nýsköpun í kennslu – FabLab
Barnamenningarhátíð
Skrifstofusetur
Ný verkefni = 6 og eldri verkefni í gangi = 5, samtals 11 áhersluverkefni

Norðurland eystra
Ný verkefni 2022:
Kynning og upplýsingamiðlun á ensku
Markaðs- og kynningarsókn framhaldsskólanna
Gullakistan: Námskráin og tækifærin alltumlykjandi – barnamenning
Lærisneið
Sjálfbær ferðaþjónusta á Norðurlandi
Fræðsluáætlun varðandi umhverfis- og loftslagsmál
Ungmennaping
Fiðringur, hæfileikakeppni grunnskóla á Norðurlandi eystra
Forgangsverkefni fjölmeningarráðs
Stefnumótun og aðgerðaáætlanir í landnýtingu, orkuskiptum og úrgangsmálum
Eldri verkefni og í gangi 2021:
Norðurslóðamiðstöð
Nýsköpun
Velferðartækni
Samgöngustefna
Ný verkefni = 10 og eldri verkefni í gangi = 4, samtals 14 áhersluverkefni

Austurland
Ný verkefni 2022:
Menningararfur og náttúra
Eldri verkefni og í gangi 2022:
Sýnileiki Austurlands
Þróunarverkefni á sviði menningar á Austurlandi
Áfangastaðir innan Austurlands – allt árið
Matarauður Austurlands
Efling Egilsstaðaflugvallar
Svæðisskipulag Austurlands
Ný verkefni = 1 og eldri verkefni í gangi = 6, samtals 7 áhersluverkefni

Suðurland
Ný verkefni 2022:
Sóknarfæri Suðurlands
Synfóníuhljómsveit Suðurlands
Eldfjallaleiðin – The Volcano trail

Stórskipakantur í Vestmannaeyjum
Próun ferðaþjónustusamfélags – fyrstu skref
Innleiðing loftslagsáætlana sveitarfélaga
Skjálftinn – hæfileikakeppni grunnskóla á Suðurlandi
Eldri verkefni og í gangi 2022:
Svæðisskipulag fyrir Suðrhálendið
Orkídea
Sigurhæðir
Ný verkefni = 7 og eldri verkefni í gangi = 3, samtals 10 áhersluverkefni

Suðurnes
Ný verkefni 2022:
Hacking Reykjanes
Innviðagreining – Invest in Reykjanes
Ferðaleiðir á Reykjanesi
Matarkista Reykjanes
Funda- og ráðstefnuaðstaða á Reykjanesi
Reykjanes Geopark – verkefni umbótaáætlunar og viðbótarverkefni
Ensk útgáfa á fagefni SSS og undirstofnana
Hreinsun strandlengjunnar
Fyrirtækjakönnun
Ratsjain
Kolefnisbókhald sveitarfélaganna á Suðurnesjum og Isavia
Innleiðing hringrásarhagkerfis – Undirbúningshópur sveitarfélaga
Eldri verkefni og í gangi 2022:
Ímynd Suðurnesja
Myndabanki fyrir Reykjanes
Reykjanes Unesco Global Geopark
Ný verkefni = 12 og eldri verkefni í gangi = 3, samtals 15 áhersluverkefni

Höfuðborgarsvæðið
Ný verkefni 2022:
Nýsköpunar- og samkeppnisverkefni á sviði velferðar- og samfélags og umhverfis- og samgöngumála
Höfuðborgarsvæðið sem staðarvalkostur. Markaðssetning höfuðborgarsvæðisins
Forvarnir og geðrækt hjá ungmennum á höfuðborgarsvæðinu
Kynning og miðlun niðurstaðna sóknaráætlunar
Áætlun um landnotkun, húsnæði og samgöngur
Próunar- og forvarnarverkefni í samstarfi með Fjölsmiðjunni
Eldri verkefni og í gangi 2022:
Loftslagsstefna fyrir höfuðborgarsvæðið
Ferðaþjónusta á höfuðb.sv. Nýsköpun og samvinna sveitarfélaga: Áfangastaða- og markaðsst.
Ný verkefni = 6 og eldri verkefni í gangi = 2, samtals 8 áhersluverkefni

5. KAFLI UPPBYGGINGARSJÓÐIR LANDSHLUTA

Með samningum um sóknaráætlanir landshluta voru uppbyggingarsjóðir settir á laggirnar árið 2015 í öllum landshlutum nema á höfuðborgarsvæðinu. Sjóðirnir eru samkeppnissjóðir sem styrkja verkefni í samræmi við markmið hvernar sóknaráætlunar.

Landshlutasamtök sveitarfélaga annast umsýslu sjóðanna og bera ábyrgð á þeim. Hver landshluti setur sér verklagsreglur um úthlutanir þar sem fram koma hvaða upplýsingar þurfa að liggja fyrir frá umsækjendum, hvað telst styrkhæfur kostnaður og hvaða viðmið gilda við mat verkefna.

Landshlutasamtökin skipa úthlutunarnefndir fyrir uppbyggingarsjóðina. Fjöldi nefndarmanna er á bilinu þrjú til níu. Hlutverk nefndanna er að velja verkefni sem styrkt verða á grundvelli faglegs mats og skulu verkefnin falla að sóknaráætlun landshlutans. Sjóðirnir styrkja að jafnaði ekki meira en 50% af heildarkostnaði hvers verkefnis og móttframlag styrkþega að lágmarki jafn há upphæð.

Eftir að úthlutun hefur farið fram eru undirritaðir samningar við hvern styrkþega. Í samningunum er meðal annars kveðið á um að fjárstuðningur sé bundinn þeirri forsendu að verkefnið og framvinda sé í samræmi við umsókn eða endurskoðaða áætlun ef styrkur er lægri en óskað var eftir. Þá er kveðið á um greiðslur og fer það eftir upphæð styrks og samkomulagi við styrkhafa hvernig þeim er háttað.

Útgreiðsla styrkja er mismunandi milli landshluta en algengast er að styrkþegi fái greitt tiltekið hlutfall við undirritun samnings og síðan eftir framvindu úthlutanir voru í öllum tilvikum vel auglýstar og buðu landshlutasamtökin umsækjendum upp á aðstoð við umsóknir, meðal annars með viðtalstímum, vinnustofum og fundum. Úthlutað var einu sinni til tvisvar á árinu 2021. Í töflu 5 má sjá upplýsingar um umsóknir annars vegar og styrki hins vegar, fjölda og upphæðir.

TAFLA 5. UPPLÝSINGAR UM UMSÓKNIR / STYRKIR

	Vesturland	Vestfirðir	Norðurland vestra	Norðurland eystra	Austurland	Suðurland	Suðurnes	Samtals
Umsóknir								
Fjöldi umsókna	147	104	116	158	89	187	52	853
Heildarfjárhæð sem sótt var um	270.775.375	209.471.178	199.268.156	341.323.458	148.000.895	217.690.332	146.482.292	1.533.011.686
Meðalfjárhæð umsókna	1.842.009	2.014.146	1.717.829	2.160.275	1.662.931	1.164.119	2.816.967	1.797.200
Veittir styrkir								
Fjöldi styrkja	110	57	78	80	49	120	30	524
Árangurshlutfall umsókna	74,8%	54,8%	67,2%	50,6%	55,1%	64,2%	57,7%	61,4%
Heildarupphæð styrkja	64.320.000	54.450.000	77.025.611	75.000.000	55.500.000	68.635.010	47.000.000	441.930.621
Meðalfjárhæð styrkja	584.727	955.263	987.508	937.500	1.132.653	571.958	1.566.667	843.379
Fjöldi styrkja undir 500 þús.kr.	73	20	37	19	11	74	4	238
Fjöldi styrkja milli 500 þús. til 2,5 millj.kr.	36	36	36	58	34	46	22	268
Fjöldi styrkja hærra en 2,5 millj.kr.	1	1	5	3	4	0	4	18

Tafla 5 sýnir að samtals bárust 853 umsóknir til uppbyggingarsjóðanna sjö og fjöldi styrkja var alls 524, sem er 61,4% árangurshlutfall sem er töluvert hærra en árið 2021 þegar það var 49,7%. Á Suðurlandi bárust flestar umsóknir (187) og flestir styrkir voru veittir þar (120). Á Suðurnesjum voru færstar umsóknir (52) og færstir styrkir (30). Meðalfjárhæð umsókna er hæst á Suðurnesjum, rúmlega 2,8 m.kr. og lægst á Suðurlandi, tæplega 1,2 m.kr. Árangurshlutfall umsókna var hæst á Vesturlandi, eða 74,8%, en lægst á Norðurlandi eystra, eða 50,6%. Árangurshlutfallið sveiflast því milli u.þ.b. 51-75% en árið 2021 var hlutfallið á bilinu 35-72%.

Alls var sótt um styrki að upphæð sem nemur rúmlega 1,5 ma.kr. en veittir voru styrkir að upphæð rúmlega 441,9 m.kr. Uppbyggingarsjóðurinn á Norðurlandi

vestra var stærstur með rúmlega 77 m.kr. í heildarstyrki, en sjóðurinn á Suðurnesjum minnstur með 47 m.kr.

Í töflu 5 eru styrkirnir greindir niður í þrjá flokka eftir upphæðum. Samtals voru 238 styrkir lægri en 500 þús.kr., eða 45,4% allra styrkja sem er örlítið lægra en árið 2021 (var þá 47,3% styrkja). Alls voru 18 styrkir hærri en 2,5 m.kr., eða 3,4% allra styrkja, sem er örlítið herra hlutfall en árið 2021. Flestir styrkir undir 500 þúsund, voru veittir á Suðurlandi, eða 74 af 120 styrkjum í landshlutanum. Á Suðurnesjum voru eingöngu 4 styrkir undir 500 þús.kr. Styrkir á bilinu 500 þús.kr. til 2,5 m.kr. voru samtals 268, eða rúmlega 51,1% allra styrkja, sem er heldur herra en árið 2021 (var þá 49,5%).

TAFLA 5A. SAMANBURÐUR UPPLÝSINGA UM UMSÓKNIR / STYRKI ÁRIN 2021 OG 2022

Umsóknir	2022	2021	Mismunur
Fjöldi umsókna	853	952	-99
Heildarfjárhæð sem sótt var um	1.533.011.686	1.766.380.919	-233.369.233
Veittir styrkir			
Fjöldi styrkja	524	482	42
Árangurshlutfall umsókna	61,4%	50,6%	10,8%
Heildarupphæð styrkja	441.930.621	400.973.573	40.957.048
Fjöldi styrkja undir 500 þús.	238	230	8
Fjöldi styrkja milli 500 þús til 2,5 m.kr.	268	234	34
Fjöldi styrkja hærri en 2,5 m.kr.	18	18	0

Tafla 5A sýnir að umsóknum til uppbyggingarsjóðanna fækkaði um 99 milli áranna 2021 og 2022, sem er talsverð breyting frá fyrra ári þar sem fjölgaði um 41 umsókn. Heildarfjárhæð sem sótt var um lækkaði um tæpar 233,4 þús.kr. sem er sömuleiðis mikil breyting frá fyrra ári, þegar umsótt fjárhæð hækkaði um rúmar 61,5 m.kr.

Heildarupphæð styrkja var hins vegar mun hærri árið 2022 en 2021, eða rúmum 40,9 m.kr. hærri.

TAFLA 6. KYN UMSÆKJENDA OG STYRKÞEGA

Vesturland					Vestfirðir				
Umsóknir	Karlar	Konur	Annað	Fyrirt.	Umsóknir	Karlar	Konur	Annað	Fyrirt.
Fjöldi umsókna	66	75	0	6	Fjöldi umsókna	49	51	0	4
Fjöldi umsókna (%)	45%	51%	0%	4%	Fjöldi umsókna (%)	47%	49%	0%	4%
Heildarupphæð umsókna	156.162.061	105.895.814	0	8.717.500	Heildarupphæð umsókna	106.119.940	93.701.238	0	9.650.000
Meðalupphæð umsókna	2.366.092	1.411.944	0	1.452.917	Meðalupphæð umsókna	2.165.713	1.837.279	0	2.412.500
Veittir styrkir	Karlar	Konur	Annað	Fyrirt.	Veittir styrkir	Karlar	Konur	Annað	Fyrirt.
Fjöldi styrkja	48	58	0	4	Fjöldi styrkja	26	28	0	3
Fjöldi styrkja (%)	44%	53%	0%	4%	Fjöldi styrkja (%)	46%	49%	0%	5%
Heildarupphæð styrkja	33.740.000	29.780.000	0	800.000	Heildarupphæð styrkja	23.940.000	26.010.000	0	4.500.000
Meðalupphæð styrkja	702.917	513.448	#DIV/0!	200.000	Meðalupphæð umsókna	920.769	928.929	0	1.500.000

Norðurland vestra					Norðurland eystra				
Umsóknir	Karlar	Konur	Annað	Fyrirt.	Umsóknir	Karlar	Konur	Annað	Fyrirt.
Fjöldi umsókna	49	66	0	1	Fjöldi umsókna	69	82	0	7
Fjöldi umsókna (%)	42%	57%	0%	1%	Fjöldi umsókna (%)	44%	52%	0%	4%
Heildarupphæð umsókna	93.711.461	101.556.695	0	4.000.000	Heildarupphæð umsókna	184.537.360	149.045.098	0	7.741.000
Meðalupphæð umsókna	1.912.479	1.538.738	0	4.000.000	Meðalupphæð umsókna	2.674.454	1.817.623	#DIV/0!	1.105.857
Veittir styrkir	Karlar	Konur	Annað	Fyrirt.	Veittir styrkir	Karlar	Konur	Annað	Fyrirt.
Fjöldi styrkja	31	46	0	1	Fjöldi styrkja	36	41	0	3
Fjöldi styrkja (%)	40%	59%	0%	1%	Fjöldi styrkja (%)	45%	51%	0%	4%
Heildarupphæð styrkja	29.522.191	46.603.420	0	900.000	Heildarupphæð styrkja	35.587.000	37.413.000	0	2.000.000
Meðalupphæð styrkja	952.329	1.013.118	0	900.000	Meðalupphæð umsókna	988.528	912.512	0	666.667

Austurland					Suðurland				
Umsóknir	Karlar	Konur	Annað	Fyrirt.	Umsóknir	Karlar	Konur	Annað	Fyrirt.
Fjöldi umsókna	38	50	1	0	Fjöldi umsókna	75	112	0	0
Fjöldi umsókna (%)	43%	56%	1%	0%	Fjöldi umsókna (%)	40%	60%	0%	0%
Heildarupphæð umsókna	61.642.937	84.857.958	1.500.000	0	Heildarupphæð umsókna	97.917.401	119.772.931	0	0
Meðalupphæð umsókna	1.622.183	1.697.159	1.500.000	0	Meðalupphæð umsókna	1.305.565	1.069.401	0	0
Veittir styrkir	Karlar	Konur	Annað	Fyrirt.	Veittir styrkir	Karlar	Konur	Annað	Fyrirt.
Fjöldi styrkja	15	34	0	0	Fjöldi styrkja	41	79	0	0
Fjöldi styrkja (%)	31%	69%	0%	0%	Fjöldi styrkja (%)	34%	66%	0%	0%
Heildarupphæð styrkja	17.050.000	38.450.000	0	0	Heildarupphæð styrkja	26.400.010	42.235.000	0	0
Meðalupphæð styrkja	1.136.667	1.130.882	0	0	Meðalupphæð umsókna	643.903	534.620	0	0

Suðurnes					Samtals				
Umsóknir	Karlar	Konur	Annað	Fyrirt.	Umsóknir	Karlar	Konur	Annað	Fyrirt.
Fjöldi umsókna	26	25	0	1	Fjöldi umsókna	372	461	1	19
Fjöldi umsókna (%)	50%	48%	0%	2%	Fjöldi umsókna (%)	44%	54%	0%	2%
Heildarupphæð umsókna	88.746.292	56.736.000	0	1.000.000	Heildarupphæð umsókna	788.837.452	711.565.734	1.500.000	31.108.500
Meðalupphæð umsókna	3.413.319	2.269.440	0	1.000.000	Meðalupphæð umsókna	2.120.531	1.543.527	1.500.000	1.637.289
Veittir styrkir	Karlar	Konur	Annað	Fyrirt.	Veittir styrkir	Karlar	Konur	Annað	Fyrirt.
Fjöldi styrkja	18	11	0	1	Fjöldi styrkja	215	297	0	12
Fjöldi styrkja (%)	60%	37%	0%	3%	Fjöldi styrkja (%)	41%	57%	0%	2%
Heildarupphæð styrkja	36.650.000	9.550.000	0	800.000	Heildarupphæð styrkja	202.889.201	230.041.420	0	9.000.000
Meðalupphæð styrkja	2.036.111	868.182	0	800.000	Meðalupphæð umsókna	943.671	774.550	0	750.000

TAFLA 6A. KYN UMSÆKJENDA OG STYRKÞEGA, SAMTALS

Umsóknir	Karlar	Konur	Annað	Fyrirt.	Samtals
Fjöldi umsókna	372	461	1	19	853
Fjöldi umsókna (%)	44%	54%	0%	2%	100%
Heildarupphæð umsókna	788.837.452	711.565.734	1.500.000	31.108.500	1.533.011.686
Meðalupphæð umsókna	2.120.531	1.543.527	1.500.000	1.637.289	1.797.200
Veittir styrkir	Karlar	Konur	Annað	Fyrirt.	Samtals
Fjöldi umsókna	215	297	0	12	524
Fjöldi styrkja (%)	41%	57%	0%	2%	100%
Heildarupphæð styrkja	202.889.201	230.041.420	0	9.000.000	441.930.621
Meðalupphæð styrkja	943.671	774.550	#DIV/0!	750.000	843.379

Tafla 6 sýnir hvernig annars vegar umsóknir og hins vegar styrkir skiptast eftir kyni forsvarsmanna eða verkefnisstjóra í hverjum landshluta. Einungis tveir

umsækjendur/styrkþegar voru með skráði sem „annað“ kyn. Nokkrar af kennitölunum standa fyrir fyrirtæki en ekki einstaklinga.

Ef við horfum fram hjá floknum „fyrirtæki“ má segja, að kynjahlutfall umsækjenda sé ekki eins jafnt og áður hefur verið, en undanfarin ár hefur munurinn verið lítill. Konur eru í forsvari fyrir 54% umsókna og karlar eru í forsvari fyrir 44% umsókna og fyrirtækin með þau 2% sem út af standa. Árið 2021 voru hlutföllin 46% konur, 41% karlar og 13% fyrirtæki. Fyrirtækin vógu því þyngra í heildartölunni árið 2021. Ef litið er á kynjahlutfall styrkþega eru konur í forsvari fyrir 57% verkefnanna en 41% karla og fyrirtækin fá þau 2% sem eftir eru. Árið 2021 voru þessi hlutföll 45% konur, 43% karlar og 12% fyrirtæki. Fram að þessu hafa flestir eða allir landshlutar verið innan 40% viðmiðsins varðandi kynjahlutfall umsókna en með þessari nálgun lítur myndin öðru vísi út og gerði það líka fyrir árið 2021. Sama má segja um kynjahlutfall styrkveitinga að það er ekki lengur innan 40–60% marka eins og gjarnan hefur birst í þessari töflu. Karlar sækja áfram um hærri styrki en konur í öllum landshlutum og fá einnig hærri styrki.

Þessar upplýsingar gefa vísbendingu um að konur séu heldur að sækja á hvað varðar fjölda umsókna og styrkja, en karlar sækja um hærri fjárhæðir en konur. Þeir virðast sömuleiðis fá hærri styrki en munurinn er talsvert lægri en 2021 þegar hann var yfir 400 þús.kr. en þá skekkti skilgreiningin „fyrirtæki“ myndina mun meira en fyrir árið 2022. Það er umhugsunarefni að konur skuli vera þó nokkuð fleiri en karlar bæði sem umsækjendur og styrkhafar en sækja um lægri fjárhæðir og fá lægri styrki. Hér er því augljóslega verk að vinna!

TAFLA 7. ATVINNUGREINAFLOKKUN UMSÓKNA

Atvinnugreinaflokkun - Umsóknir	Vesturland	Vestfirðir	Norðurl.v.	Norðurl.e.	Austurland	Suðurland	Suðurnes	Fjöldi
Atvinnuþróunar- og nýsköpunarstyrkur - Annað	4	2	6	5	1	3	1	22
Atvinnuþróunar- og nýsköpunarstyrkur - Ferðaþjónusta	13	11	7	16	4	10	4	65
Atvinnuþróunar- og nýsköpunarstyrkur - Iðnaður	3	2	3	4	2	5	3	22
Atvinnuþróunar- og nýsköpunarstyrkur - Landbúnaður	5	0	5	6	3	1	0	20
Atvinnuþróunar- og nýsköpunarstyrkur - Matvæli	9	8	8	8	8	19	2	62
Atvinnuþróunar- og nýsköpunarstyrkur - Rannsóknir/Þróun/Fræðsla	5	7	5	20	5	14	5	61
Atvinnuþróunar- og nýsköpunarstyrkur - Skapandi greinar	5	6	6	4	3	5	3	32
Atvinnuþróunar- og nýsköpunarstyrkur - Verslun/Þjónusta	3	2	4	4	2	4	0	19
Menningarstyrkur - Annað	3	4	0	3	2	4	0	16
Menningarstyrkur - Blönduð menningardagskrá	19	7	10	13	10	17	3	79
Menningarstyrkur - Bókmenntir/Fræðirit/Margmiðlun	2	4	5	4	4	6	1	26
Menningarstyrkur - Danslist	0	0	0	1	1	0	0	2
Menningarstyrkur - Fræðsla/Námskeið	4	5	3	8	2	14	4	40
Menningarstyrkur - Kvikmyndalist	8	4	0	5	7	7	4	35
Menningarstyrkur - Leiklist og aðrar sviðslistir	4	6	6	9	3	3	1	32
Menningarstyrkur - Listhönnun	0	0	3	2	1	0	0	6
Menningarstyrkur - Málþing/Ráðstefnur	0	2	1	1	1	1	0	6
Menningarstyrkur - Menningararfur/Safnamál	14	3	6	3	8	18	4	56
Menningarstyrkur - Menningartengd ferðaþjónusta	4	8	3	4	1	7	3	30
Menningarstyrkur - Myndlist/Ljósmyndalist	8	5	4	10	5	13	1	46
Menningarstyrkur - Tónlist	18	8	17	9	10	36	8	106
Óskilgreint - Óskilgreint	0	1	0	0	0	0	0	1
Stofn- og rekstrarstyrkur á sviði menningar – Ath. einungis fyrir lögaðila - Rekstrarstyrkur	12	7	8	9	5	0	1	42
Stofn- og rekstrarstyrkur á sviði menningar – Ath. einungis fyrir lögaðila - Stofn- og rekstrarstyrkur	1	2	6	8	1	0	1	19
Stofn- og rekstrarstyrkur á sviði menningar – Ath. einungis fyrir lögaðila - Stofnstyrkur	3	0	0	2	0	0	3	8
Samtals	147	104	116	158	89	187	52	853

TAFLA 8. ATVINNUGREINAFLOKKUN STYRKJA

Atvinnugreinaflokkun - Styrkir	Vesturland	Vestfirðir	Norðurl.v.	Norðurl.e.	Austurland	Suðurland	Suðurnes	Fjöldi
Atvinnuþróunar- og nýsköpunarstyrkur - Annað	1	1	2	3	1	1	1	10
Atvinnuþróunar- og nýsköpunarstyrkur - Ferðapjónusta	7	7	5	4	3	4	3	33
Atvinnuþróunar- og nýsköpunarstyrkur - Iðnaður	3	0	2	1	1	3	2	12
Atvinnuþróunar- og nýsköpunarstyrkur - Landbúnaður	5	0	2	5	2	0	0	14
Atvinnuþróunar- og nýsköpunarstyrkur - Matvæli	3	4	7	4	3	14	2	37
Atvinnuþróunar- og nýsköpunarstyrkur - Rannsóknir/Þróun/Fræðsla	5	3	3	6	3	6	1	27
Atvinnuþróunar- og nýsköpunarstyrkur - Skapandi greinar	5	3	3	1	1	1	0	14
Atvinnuþróunar- og nýsköpunarstyrkur - Verslun/Þjónusta	2	0	0	2	0	2	0	6
Menningarstyrkur - Annað	2	2	0	2	0	2	0	8
Menningarstyrkur - Blönduð menningardagskrá	17	6	9	6	7	15	2	62
Menningarstyrkur - Bókmenntir/Fræðirit/Margmiðlun	0	2	4	2	2	2	1	13
Menningarstyrkur - Danslist	0	0	0	1	1	0	0	2
Menningarstyrkur - Fræðsla/Námskeið	2	1	2	4	1	9	0	19
Menningarstyrkur - Kvikmyndalist	6	2	0	3	1	6	2	20
Menningarstyrkur - Leiklist og aðrar sviðslistir	4	5	6	5	2	2	0	24
Menningarstyrkur - Listhönnun	0	0	1	0	1	0	0	2
Menningarstyrkur - Málþing/Ráðstefnur	0	1	1	1	1	1	0	5
Menningarstyrkur - Menningararfur/Safnamál	11	0	3	2	5	12	2	35
Menningarstyrkur - Menningartengd ferðapjónusta	4	1	2	2	1	2	3	15
Menningarstyrkur - Myndlist/Ljósmyndalist	7	4	2	7	2	10	1	33
Menningarstyrkur - Tónlist	16	6	12	6	6	28	6	80
Óskilgreint - Óskilgreint	0	1	0	0	0	0	0	1
Stofn- og rekstrarstyrkur á sviði menningar – Ath. einungis fyrir lögaðila - Rekstrarstyrkur	8	6	7	5	4	0	0	30
Stofn- og rekstrarstyrkur á sviði menningar – Ath. einungis fyrir lögaðila - Stofn- og rekstrarstyrkur	1	2	5	7	1	0	1	17
Stofn- og rekstrarstyrkur á sviði menningar – Ath. einungis fyrir lögaðila - Stofnstyrkur	1	0	0	1	0	0	3	5
Samtals	110	57	78	80	49	120	30	524

Töflur 7 og 8 sýna verkefni uppbyggingarsjóða flokkuð eftir atvinnugreinum. Framsetningin er í samræmi við flokkun landshlutasamtakanna, en ekki samkvæmt ÍSAT-atvinnugreinaflokkun Hagstofunnar eins og verið hefur þó svo að hún byggir á þeirri greiningu. Þetta er hugsað til einföldunar og með það fyrir augum að framsetningin henti betur viðfangsefninu hér. Langflestar umsóknanna eru á sviði menningar og ná til flestra greina innan menningargeirans. Umsóknir til ferðapjónustuverkefna eru einnig margar. Þannig eru 565 umsóknir af alls 853 á sviði menningar og menningartengdri ferðapjónustu. Af 565 menningarumsóknum eru 69 umsóknir á sviði menningarmála um stofn- og rekstrarstyrki. Aðrir stórir flokkar eru ferðapjónusta með 65 umsóknir, matvæli með 62 umsóknir, rannsóknir/þróun/fræðsla með 61 umsókn.

Menningarverkefni (menningartengd ferðapjónusta þar með) fengu 384 styrki af 524. Þar af voru 52 stofn- og rekstrarstyrkir. Ferðapjónustustyrkirirnir voru 33 talsins.

SÓKNARÁÆTLANIR EINSTAKRA LANDSHLUTA

Undanfarin ár hafa birst í greinargerð um framvindu samninga og ráðstöfun fjármuna yfirlit yfir nokkur áhersluverkefni eða verkefni styrkt úr uppbyggingarsjóði hvers landshluta. Að þessu sinni er lesandanum bent á að kynna sér verkefni hvers landshluta á heimasíðu landshlutasamtaka. Hér að neðan eru slóðir á sóknaráætlanir hvers landshluta, en þar má m.a. finna upplýsingar um styrkt verkefni á vegum sóknaráætlana.

[SÓKNARÁÆTLUN VESTURLANDS:](#)

[SÓKNARÁÆTLUN VESTFJARÐA](#)

[SÓKNARÁÆTLUN NORÐURLANDS VESTRA](#)

[SÓKNARÁÆTLUN NORÐURLANDS EYTRA](#)

[SÓKNARÁÆTLUN AUSTURLANDS](#)

[SÓKNARÁÆTLUN SUÐURLANDS](#)

[SÓKNARÁÆTLUN SUÐURNESJA](#)

[SÓKNARÁÆTLUN HÖFUÐBORGARSVÆÐISINS](#)

LOKAORÐ

Markmið sóknaráætlana landshluta er að auka samkeppnishæfni hvers landshluta og þar með landsins alls. Verklag sóknaráætlana styður við aukið lýðræði og kallar á samráð og sameiginlega stefnumörkun sem byggist á þekkingu heimamanna á hverjum stað. Frá upphafi hefur vinnan við sóknaráætlanir verið lærdómsríkt ferli fyrir Stjórnarráðið, sveitarfélögin og samtök þeirra. Stuðningur ríkisstjórna er ómetanlegur og forsenda þessarar jákvæðu þróunar. Mikilvægt er að halda áfram þeirri valdeflingu sem sóknaráætlanir hafa stuðlað að frá upphafi, þ.e. að ábyrgð á framkvæmd þeirra sé heima í héraði en stýrihópurinn sé ráðgefandi stuðningsaðili. Árangur sóknaráætlana hefur í tvígang verið metinn. Í matinu frá árinu 2019 kom fram það álit að framkvæmd sóknaráætlana 2015-2019 hefði tekist vel. Þar með er ekki sagt að ekkert megi fara betur og alltaf má læra af reynslunni.

Landshlutasamtök sveitarfélaga hafa staðið vel undir þeirri ábyrgð sem fylgir umsýslu fjármuna og framkvæmd sóknaráætlanasamninga. Þau hafa sett sér skýrt og skilvirkt verklag við úthlutanir og umsýslu styrkveitinga og ráðstafa heimamenn fjármunum til verkefna sem þeir telja mikilvæg fyrir landshlutana og styðja við markmið sóknaráætlana þeirra. Landshlutasamtökin eru þannig orðin vel í stakk búin til að takast á við aukna ábyrgð og að auknum fjármunum verði varið í sóknaráætlanir.

Á árinu 2024 verða samningar um sóknaráætlanir endurnýjaðir og við það tækifæri verður litið yfir farinn veg og skoðað hvort breytinga og endurbóta er þörf, því allt er breytingum háð, líka vel heppnuð verkefni eins og sóknaráætlanir landshluta.

Samstarf stýrihóps Stjórnarráðsins um byggðamál og landshlutasamtaka hefur verið gott og gefandi, það hefur aukið aðgengi fulltrúa landshlutanna að sérfræðingum Stjórnarráðsins og aukið þekkingu og skilning þeirra síðarnefndu á byggðamálum. Í framtíðinni verður stefna stjórnvalda vonandi mörkuð með „byggðagleraugun“ á nefinu.

Verkefnisstjóri þakkar starfsmönnum landshlutasamtakanna fyrir þeirra framlag og þolinmæði við vinnu þessarar greinargerðar þar sem flóknar og margþættar upplýsingar þurfa að samræmast og tölur að stemma.

Sigríður K. Þorgrímsdóttir,
verkefnisstjóri sóknaráætlana landshluta,
þróunarsviði Byggðastofnunar

VIÐAUKI 1: LANDSHLUTASAMTÖK SVEITARFÉLAGA

Landshlutasamtök sveitarfélaga eru hagsmunasamtök sveitarfélaga með tilgreind afmörkuð starfssvæði. Starfssvæði þeirra eru jafnframt svæði sóknaráætlana. Öll sveitarfélög á Íslandi eru aðilar að landshlutasamtökunum þó að ekki sé um skylduaðild að ræða. Meginhlutverk allra landshlutasamtaka er að vinna að sameiginlegum hagsmunamálum. Samtökin eru átta talsins og geta samkvæmt sveitarstjórnarlögum ekki verið fleiri. Starfssvæði þeirra eru ólík eins og sést á töflunni hér á eftir. Fjöldi aðildarsveitarfélaga er frá 4 til 15. Fámennasta svæðið hefur rétt rúma 7.000 íbúa en á fjölmennasta svæðinu, sem er höfuðborgarsvæðið, fer íbúum fjölgandi ár frá ári og eru komnir í tæp 241 þúsund árið 2022 og í rúm 247 þúsund árið 2023. Starfssvæði landshlutasamtakanna eru ólík að stærð, frá rúmum 800 km² í tæpa 31.000 km². Karlar eru í meiri hluta í öllum landshlutum.

Landshluti	Vesturland	Vestfirðir	Norðurland vestra	Norðurland eystra	Austurland	Suðurland	Suðurnes	Höfuðborg- arsvæðið	Samtals
Flatarmál [km ²]	9.529	8.844	13.106	22.686	15.705	30.983	815	1.046	102.714
2022									
Fjöldi sveitarfél.	10	9	7	13	4	15	4	7	69
Heildarfj. íbúa	17.019	7.205	7.405	31.161	11.031	32.437	29.108	240.882	376.248
Fjöldi kvk	8.100	3.450	3.636	15.342	5.195	15.621	13.576	118.200	183.120
Fjöldi kk	8.917	3.754	3.769	15.811	5.835	16.813	15.529	122.627	193.055
2023									
Fjöldi sveitarfél.	9	9	5	11	4	15	4	7	64
Heildarfj. íbúa	17.541	7.379	7.432	31.792	11.227	33.805	31.049	247.533	387.758
Fjöldi kvk	8.362	3.503	3.659	15.619	5.264	16.217	14.245	120.931	187.800
Fjöldi kk	9.177	3.874	3.772	16.161	5.959	17.579	16.799	126.505	199.826

Viðauki 2: Ný áhersluverkefni árið 2022⁷

Vesturland - 25.000.000 til 4 verkefna							
Heiti verkefnis	Sóknaráætlun	Mótframlag	Samtals	Framkvæmdaaðili	Markmið	Lokaafurð	Tímabil
Lágmörkun úrgangs	5.000.000		5.000.000	SSV	Að lágmarka úrgang sem fellur til með því að auka flokkun, endurvinnslu- og nýtingu	Fræðsluefni og fræðsla fyrir íbúa og fyrirtæki, aukin flokkun, endurnýting, endurvinnsla, minnkað magn úrgangs	2022-2023
Vesturland er valkostur	10.000.000		10.000.000	SSV	Kynna Vesturl. f. fyrirtækjum, fjárfestum, frumkvöðlum o.fl. sem vænlegan staðarvalkost f a tv.starfs. og nýsköpun	M.a. útgáfa á innviðagreiðningu, opnun vefsins InvestVesturland, sjónvarpsþættir	2022-2023
Út að hjóla	5.000.000		5.000.000	SSV	Stuðla að fjölgun hjólastíga á Vesturlandi	M.a. skýrsla um tækifæri í lagningu hjólastíga, ráðstefna með kynningu niðurstaðna, kynningarefni	2022
Aðlaðandi Vesturland	5.000.000		5.000.000	SSV	Búa til verkefni sem sveitarfélög geta nýtt sér til að auka ánægju íbúa, laða til sín íbúa og atvinnustarfsemi	M.a. skýrsla um attractiveness-verkefni, greining á styrkleikum og veikleikum sveitarfélaga, skýrsla um rannsóknir á búferlaflutningum, ráðstefna	2022

Vestfirðir - 12.000.000 til 3 verkefna							
Heiti verkefnis	Sóknaráætlun	Mótframlag	Samtals	Framkvæmdaaðili	Markmið	Lokaafurð	Tímabil
Orkuskipti í höfnum - sviðsmyndir	6.000.000	4.000.000	10.000.000	Blámi og Vestfirðingur	Móta sviðsmyndir, greina útgerðarflokka m.t.t. orkunotkunar, greina umferð flutningabíla, kortleggja þróun í grænorkulausnum og þörf á innviðum	Skýr sýn á innviði á hafnarsvæðum. Verkefnið nýttist fyrirtækjum varðandi þróun orkuskipta í sjávarútvegi	2022
Ungmenni fyrir Vestfirði framtíðar	1.500.000	500.000	2.000.000	Vestfirðastofa	Hvetja ungmenni til lýðræðislegrar þátttöku og skapa þeim vettvang, að hlustað verði á raddir ungs fólks	Ungmennanæing, kynning á niðurstöðum, stofnun ungmennaráðs	2022
Menntastefna fyrir Vestfirði	4.500.000	3.500.000	8.000.000	Vestfirðastofa	Greina stöðu, straua og stefnur til mótunar framtíðarsýnar og aðgerðaáætlunar, efling skólustarfs	Menntastefna, aðgerðaáætlun	2022

Norðurland vestra - 22.019.000 til 6 verkefna							
Heiti verkefnis	Sóknaráætlun	Mótframlag	Samtals	Framkvæmdaaðili	Markmið	Lokaafurð	Tímabil
Stuðningsáttak í ferðabjónustu	5.000.000		5.000.000	SSNV	Styðja við endurreisn ferðabjónustu á NV í kjölfar Covid	Aukin samstaða og samvinna ferðabjónustuaðila og annarra, skýrari stefna	2022-2023
Landshluti í forystu í loftslagsmálum og heimsmarkmiðum	8.000.000	8.750.000	16.750.000	SSNV	Styrkja sveitarfélög á NV til að mæta kröfum í umhverfismálum, auka þekkingu og umhverfisvitund	Áætlanir sveitarfélaga, námskeið og upplýsingar	2022-2023
Stuðningur við nýsköpun	4.000.000		4.000.000	SSNV	Efla stuðning við nýsköpun með ýmsum hætti	Öflugra nýsköpunarsamfélag	2022-2023
Erlend samstarfsverkefni	2.000.000		2.000.000	SSNV	Tryggja öflugra þátttöku í yfirstandandi erlendum samstarfsverkefnum	Öflugra atvinnulíf, aukin þekking	2022-2023
Textil Lab á Blönduósi	2.000.000	13.040.000	15.040.000	Textílmistöð Íslands	Styðja við uppsetningu og rekstur nýrrar stafrænnar smíðju	Aukin stafræn færni íbúa, fjölgun atvinnutækifæra, aukin nýsköpun	2022-2023
Fjölmennigarkafli	1.019.000	981.000	2.000.000	SSNV	Aukin þátttaka íbúa af erlendum uppruna	Aukin þátttaka íbúa af erl. uppruna í samfélaginu	2022

⁷ Til að sjá nánari lýsingu eldri verkefna í gangi árið 2022 er hægt að skoða fyrri greinargerðir um sóknaráætlanir. Tölur um framlag sóknaráætlana til áhersluverkefna í þessari töflu kunna að vera aðrar en niðurstöður í töflum 1 og 2, sem skýrist af því að upphæðir í töflunum í viðaukanum byggjast á áætlun.

Norðurland eystra - 37.395.000 til 10 verkefna							
Heiti verkefnis	Sóknaráætlun	Mótframlag	Samtals	Framkvæmdaraðili	Markmið	Lokaafurð	Tímabil
Kynning og upplýsingamiðlun á ensku	2.000.000	2.000.000	4.000.000	SSNE	Kynna NE fyrir erlendum gestum og fjárfestum	Kynningarefni tilbúið og aðgengilegt	2022
Markaðs- og kynningarsókn framhaldsskólanna	3.200.000		3.200.000	SSNE	Auka aðsókn í framhaldsskóla á NE og kynna NE sem sterkt skólasvæði	Kynningarefni sem skólarnir geta notað	2022
Gullakístan - Námskráin og tækifærin alltumlykjandi - barnamenning	4.000.000		4.000.000	SSNE	Auka þjónustu með áherslu á börn og ungmenni, fjölga heimsóknnum skólahópa, efla samtal og tengingu og skapandi lausnir	Gullakístan tilbúin til notkunar á leik- og grunnskólastigi o.fl.	2022-2023
Lærisneið	2.000.000		2.000.000	Ásgarður - skóli í skjúnum	Efla valgreinar í fámennum grunnskólum, rjúfa einangrun og auka sérfærðisþjónustu	Kennsluáætlanir og þróun á námsgagnatorgi	2022-2023
Sjálfbær ferðaþjónusta á Norðurlandi	1.170.000	3.370.000	4.540.000	Markaðsstofa Norðurlands	Kortlegga stöðu ferðaþjónustu á Norðurlandi út frá sjálfbærni	Til verði innleiðingaráætlun fyrir sjálfbærni á Norðurlandi	2022
Fræðsluáætlun varðandi umhverfis- og loftslagsmál	4.525.000		4.525.000	Þekkingarnet Þingeyinga, Símei	Efla staðbundna þekkingu á umhverfismálum	Fræðsluáætlun um loftslags- og umhverfismál, kynningarefni	2022-2023
Ungmennajþing	1.000.000	800.000	1.800.000	SSNE	Auka tengingu og samvinnu ungmenna og nýta skoðanir þeirra og þekkingu	Árlegt ungmennajþing og valdefling ungs fólks	2022-2024
Fiðringur, hæfileikakeppni grunnskóla á NE	3.000.000	5.160.000	8.160.000	Menningarfélag Akureyrar	Innleiða árlega hæfileikakeppni grunnskólanemenda	Árlegt hæfileikakeppni	2022-2023
Forgangsverkefni fjölmenningsráðs	1.500.000		1.500.000	SSNE	Auka vægi fjölmenningsráðs og vinna að hagsmunum fólks af erlendum uppruna	Fundur haldinn reglulega í fjölmenningsráði, heimasíða á erlendum tungumálum	2022
Stefnumótun og aðg.áætlanir í landnýtingu, orkuskiptum og úrgangsmálum	15.000.000		15.000.000	SSNE	Fá yfirsýn yfir land á svæðinu, móta stefnu um orkuskipti og finna leiðir til að draga úr úrgangi	Sameiginleg stefna og aðgerðaáætlanir varðandi landnýtingu, orkuskipti og úrgangsstjórnun	2022-2023

Austurland - 44.100.000 til 6 verkefna							
Heiti verkefnis	Sóknaráætlun	Mótframlag	Samtals	Framkvæmdaraðili	Markmið	Lokaafurð	Tímabil
Menningararfur og náttúra	10.000.000	2.000.000	12.000.000	Austurbú	Auka sýnileika menningararfs og náttúruperla	Samantekt og greining á menningararfleifð og náttúruperlum, upplýsingaveita	2022-2023

Suðurland - 18.500.000 til 7 verkefna							
Heiti verkefnis	Sóknaráætlun	Mótframlag	Samtals	Framkvæmdaraðili	Markmið	Lokaafurð	Tímabil
Sóknarfæri Suðurlands	3.000.000	3.000.000	6.000.000	SASS	Nýta tækifæri til nýsköpunar og markaðssóknar hjá fyrirtækjum og frumkvöðlum á Suðurlandi	Aukin þekking og hæfni til að vinna að viðskiptahugmyndum, fleiri umsóknir um styrki, lán og fjárfestingar	2022
Synfóníuhljómsveit Suðurlands	2.000.000	1.179.250	3.179.250	Synfóníuhljómsveit Suðurlands	Skapa grundvöll fyrir starfsemi klassískrar hljómsveitar á Suðurl. Og kynna klassíska tónlist í grunnskólum	Skólatónleikar fyrir grunnskóla á Suðurlandi	2022
Eldfjallaleiðin - The Volcano Trail	2.000.000	2.650.000	4.650.000	Markaðsstofa Suðurlands	Hanna nýja ferðaleið á Suðurlandi og þétta net ferðaleiða, hægja á umferð gesta	Ný ferðaleið tilbúin og kynnt	2022
Stórskipakantur í Vestmannaeyjum	3.000.000	2.000.000	5.000.000	Vestmannaeyjahöfn	Meta efnahagsleg og samfélagsleg áhrif vegna byggingar stórskipakants og leggja mat á tækifæri því tengt	Skýrsla þannig að hægt verði að vinna framtíðarsýn hafnarinnar og bæjarfélagsins	2022
Þróun ferðaþjónustusamfélags - fyrstu skref	3.000.000	1.000.000	4.000.000	Sveitarfélagið Hornafjörður	Gerð stefnumótunar og þarfagreiningar (fyrsti hluti verkefnis), sjálfbær ferðaþjónusta með áherslu á staðbundna menningu	Skýrsla um hver stefna og framtíðarsýn á að vera um Hornafjörð sem ferðamenskusamfélag	2022
Innleiðing loftslagsáætlana sveitarfélaga	2.500.000		2.500.000	SASS, Þekkingarsetrið að Laugarvatni	Draga úr losun og auka bindingu kolefnis. Mótun og innleiðing áætlana með aðstoð SASS	Bættar aðferðir við gerð loftslagsáætlana svf	2022
Skjálftinn - hæfileikakeppni grunnskóla á Suðurlandi	3.000.000	14.383.053	17.383.053	Ása Berglind Hjálmarsdóttir	Búa til sunnlenska útgáfu Skrekks, hæfileikakeppni unglinga í grunnskóla	Metnaðarfullur viðburður fyrir ungmenni	2022

Suðurnes - 22.811.614 til 12 verkefna							
Heiti verkefnis	Sóknaráætlun	Mótframlag	Samtals	Frankvæmdaraðili	Markmið	Lokaafurð	Tímabil
Hacking Reykjanes	1.400.000	2.513.000	3.913.000	SSS	Styðja við nýsköpun og sjálfbæra byggðabróun	Stafræn lausn, vara, þjónusta, verkefni, hugbúnaður o.fl.	2022
Innviðagreining - Invest in Reykjanes	2.000.000		2.000.000	SSS og Kadeco	Uppfæra innviðagreiningu Heklnnar og koma í stafrænt viðmót	Uppfærsla sett á heimasíðu SSS, betra aðgengi að upplýsingum	2022-2023
Ferðaleiðir á Reykjanesi	1.500.000		1.500.000	Markaðsstofa Reykjanes	Útbúa vörur tilbúnar til sölu fyrir ferðaþjónustu svæðisins, stuðla að lengri dvöl ferðamanna	Kynningarefni og vörubrúun	2022-2023
Mataralista Reykjanes	750.000	2.850.000	3.600.000	Markaðsstofa Reykjanes	Efla tengslanet og samvinnu fyrirtækja í matvælaframleiðslu	Vefsíða, samstarfsvettvangur, vörubrúun og kynningarefni	2022
Funda- og ráðstefnuaðstaða á Reykjanesi	1.500.000		1.500.000	Markaðsstofa Reykjanes	Kortlegga og gera sýnilega þjónustu og aðstöðu til funda- og ráðstefnuhalds	Handbók/bæklingur og kynningarefni	2022
Reykjanes Geopark - verkefni umbótaáætlunar og viðbótaverkefni	4.000.000	6.000.000	10.000.000	Reykjanes UNESCO Geopark	Fylgja eftir endurnýjun vottunar frá UNESCO á Reykjanes Geopark og auka sýnileika	Kynningarefni, handbók	2022-2023
Ensk útgáfa á fagefni SSS og undirstofnana	2.000.000		2.000.000	SSS, RGP, Heklan, MSR	Efla þjónustu og sýnileika SSS og undirstofnana	Upplýsingar aðgengilegar á ensku	2022-2023
Hreinsun strandlengjunnar	1.000.000		1.000.000	Reykjanes UNESCO Geopark	Vinna að hreinsun strandlengjunnar	Hreinsuð strandlengja merkt inn á gagnvirk kort	2022
Fyrirtækjaskönnun	600.000	3.000.000	3.600.000	Háskólinn á Bifröst	Kanna stöðu og horfur atvinnulífs á Suðurnesjum	Niðurstaða könnunar og kynning á henni	2022
Ratsjain	561.614	250.386	812.000	Markaðsstofa Reykjanes	Efla hæfni stjórnenda í ferðaþjónustu og tengdum greinum	Útskrifaðir þátttakendur, vörubrúun og nýsköpun	2022
Kolefnisbókhald svf á Suðurnesjum og Isavia	5.500.000		5.500.000	SSS	Reikna losun gróðurhúsalofttegunda sveitarfélaga á Suðurnesjum	Gagnvirk mælaborð uppsett á heimasíðum samstarfsaðila	2022-2024
Innleiðing hringrásarhagkerfis - undirbúningshópur sveitarfél.	2.000.000	2.213.000	4.213.000	Kalka sorpeyðingarstöð sf.	Styðja við innleiðingu hringrásarhagkerfis	Lausnir sem mæta kröfum um úrgangsméðhöndlun.	2022

Höfuðborgarsvæðið - 26.000.000 til 6 verkefna							
Heiti verkefnis	Sóknaráætlun	Mótframlag	Samtals	Frankvæmdaraðili	Markmið	Lokaafurð	Tímabil
Nýsköpunar- og samkeppnisverkefni á sviði velferðar- og samfélag og umhverfis- og samgöngumála	10.000.000	1.000.000	11.000.000	SSH	Hvetja til þátttöku atvinnulífs í nýsköpunarverkefnum á sviði velf.-og samfélagsmála og umhv.- og samgöngumála	A.m.k. fimm samstarfs- og nýsköpunarverkefni verði styrkt	2022
Forvarmir og geðrækt hjá ungmennum á hbsv.	6.500.000	1.000.000	7.500.000	SSH	Stofna samstarfsvettvang til að efla samstarf á sviði forvarna og geðræktar hjá ungmennum	Starfandi sé sameiginlegur vettvangur	2022
Kynning og miðlun niðurstaðna sóknaráætlunar	500.000	1.000.000	1.500.000	SSH	Vekja athygli á og miðla niðurstöðum verkefna sóknaráætlunar	Aukin vitund og þekking á málefnum	2022
Höfuðborgarsvæðið sem staðarvalkostur - Markaðssetning höfuðb.sv.	4.000.000	1.000.000	5.000.000	SSH	Kynna fyrir erlendum frumkvöðlum, fyrirtækjum, sérfræðingum, stúdentum og öðrum höfuðborgarsvæðið sem staðarvalkost	Upplýsingavefur	2022
Áætlun um landnotkun, húsnæði og samgöngur	2.500.000	500.000	3.000.000	SSH	Skoða það að gera samkomulag milli ríkis og sveitarfélaga á hbsv um framtíðarsýn varðandi landnotkun, húsnæði- og samgöngur	Skýrsla um niðurstöður ásamt næstu skrefum	2022
Þróunar- og forvarnarverkefni í samstarfi með Fjölsmiðjunni	4.500.000	500.000	5.000.000	Fjölsmiðjan	Auka vellíðan nema Fjöliðjunnar	Regluleg skráning og úrvinnsla upplýsinga sem gerir úrræði Fjölsmiðjunnar markvissari	2022